

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Ḳodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Yeḥezkel

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 597 [1836 oder 1837]

גמ לאקזחי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9132

יחזקאל מב מג

מאות ורחב חמש מאות להבדיל
בין הקדש לחל:

מג (א) ויולכני אל השער שער
אשר פנה דרך הקדים:
(ב) והנה כבוד אלהי ישראל בא
מדרך הקדים וקולו כקול מים
רבים והארץ האירה מכבודו:
(ג) וכמראה המראה אשר ראיתי
כמראה אשר ראיתי בבואי
לשחת את העיר ומראות
כמראה אשר ראיתי אל-נהר
כבר ואפל אל-פני: (ד) וכבוד
יהוה בא אל-הבית דרך שער
אשר פניו דרך הקדים: (ה) ותשאני
רוח ותבאני אל-ההצר הפנימי
והנה מלא כבוד יהוה הבית:
(ו) ואשמע מדבר אלי מהבית

ואיש

תרגום אשכנזי קבו
אונד פִּינף הינדערט עללען
ברייט, אום דאז הייליגע פֿאָן
דעם ניכט הייליגען אַכצוואַנ-
דערן.

מג (א) ער פֿיהרטע מיך צום
טהאַרע, צו יענעם
נעמליך דאָ זיך געגען אָסטען
ווענדעט. (ב) זיעהע, דאָ קאָם
דיא העררליכקייט דעם גאָט-
טעם ישראל פֿאָן דער אָסט-
זייטע הער; דאָכייא וואָר איין
גערייט גלייך דעם כרויזען פֿיע-
לער געוועסער אונד דיא
ערדע שטראַהלטע פֿאָן זיינער
מאָיעסטאָט. (ג) דיא ערשיי-
נונג גליך יענער דיא איך שאָן
געזעהען, נעמליך, גלייך יע-
נער ערשיינונג דיא איך געזע-
הען, אַלס איך דיא שטאַרט צו
צערשטאַרען קאָם, אונד גאַנץ
זאָ וויא יענע ערשיינונג, דיא
איך אַם פֿלוססע כבר געזעהען,
אונד איך פֿיעל אויף מיין אַנגע-
זיכט. (ד) דיא העררליכקייט
גאָטטעס קאָם אין דען טעם-
פעל, אויף דער זייטע דעם
טהאַרעס דאָ געגען אָסטען
ליענט. (ה) גון ערהאַב מיך

איין גייסט, אונד פֿיהרטע מיך אין דען אינגערן האָף; זיעהע! דאָ ערשיללטע דיא הערר-
ליכקייט דעם עוויגען דען טעםפעל. (ו) איך האָרטע פֿאָם טעםפעל הער מיך אַנרעדען
אונד

ר ש י

חומה לו. להר הבית: סביב אורך חמש מאות. שתי וערב זו חומת החיל המקפת כל הכר:
להבדיל. את העם בין קודש ס לכניס למול בחון: מלאמי. (סא"ח) גמר כל מדה:
מג (א) ויולכני. חזר והכניסני לשער הקדים וראיתי הכבוד יורד לעזרה: (ג) וכמראה
המראה. ט' מראות בחובין במקרה זה ומחובן היו רואין הכניאים חן ממשה רבינו
שהיה רואה מחוץ מראה אחת לפיכך איסכקלרית שלו מאירה ורואה ממש וזהו שייסד הפייט
(סס בשילוק) מחזות המלכות נחשע מחזות: בנואי לשחת את העיר. בפרשת והמוות תיו
(לעיל ט') שנת' שס קרבו פקודות העיר ושס פי' את דוגמת מרכבה: (ו) מדבר אלי. ממליל

ב א ו ר

מג (ג) בכאי לשהח, אולי כיון נז: על עיין פרשה ט'.

אונד איין מאן שטאנד נעבען
 מיר. (ז) דיעזער שפראך צו
 מיר: ערדענוואהן! היער איזט
 דער ארט מיינעם טהראנעס,
 וואָ מיינע פֿוסזאהלען רוהען,
 ו אַ איך אונטער דען קינדערן
 ישראל'ס אויף אימער רעזי-
 דירען ווערדע: דאָ הויז ישראל
 ווירד דאָן ניכט מעהר טיינען
 הייליגען נאָמען ענטווייהען,
 זיא אונד איהרע קעניגע ניכט,
 דורך איהרע אַבנעטטערייא,
 דורך דיא לייכנאָמע איהרער
 קעניגע, אונד דורך איהרע
 האָהען, (ח) אינדעם זיא איה-
 רע שוועללע אן מיינער שוועל-
 לע, איהרע פֿאַסטען נעבען
 מיינען פֿאַסטען אַנגעלעגט
 האָבען, דאָס נור איינע וואַנד
 צווישען מיר אונד איהנען וואַר,
 אונד זאָ מיינען הייליגען נאָמען
 ענטוויירדיגטען דורך דיא גרין-
 עלטהאָטען, דיא זיא בעניגען,
 וואַריבער איך אין מיינעם
 זאַרנע זיא שאַן אויפֿגעריע-
 בען האָבע. (ט) דאָך יעטצט

וְאִישׁ הָיָה עִמָּד אֵצְלִי: (ז) וַיֹּאמֶר
 אֵלַי בֶּן-אָדָם אֶת-מְקוֹם כְּסֵאִי
 וְאֶת-מְקוֹם כַּפּוֹת רַגְלֵי אֲשֶׁר
 אֲשָׁכֵן שָׁם בְּתוֹךְ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
 רְעוּלָם וְלֹא יִטְמְאוּ עוֹד בַּיִת-
 יִשְׂרָאֵל שֵׁם קִדְשֵׁי הַמָּהוּמ לְכִיָּהֶם
 בְּזִנּוּתָם וּבַפְּגָרֵי מַלְכֵיהֶם בְּמוֹתָם:
 (ח) בְּתָהֶם סָפַם אֶת-סָפֵי וּמְזוּזוֹתָם
 אֵצֶל מְזוּזוֹתַי וְהִקִּיר בִּינֵי וּבִינֵיהֶם
 וְיִטְמְאוּ וְאֶת-שֵׁם קִדְשֵׁי
 בְּתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְאָכְלוּ
 אֹתָם בְּאֶפְי: (ט) עָתָה יִרְחֲקוּ
 אֶת-זִנּוּתָם וּפְגָרֵי מַלְכֵיהֶם מִמֶּנִּי
 וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם לְעוֹלָם:
 (י) אַתָּה בֶּן-אָדָם הִגֵּד אֶת-בַּיִת-
 יִשְׂרָאֵל אֶת-הַבַּיִת וַיְכַלְמוּ

מעונותיהם

ווערדען זיא איהרע אַבנעטטערייא, זאָ ווויא דיא לייכען איהרער קעניגע פֿאַן מיר פֿערנע
 האַלטען, אונד איך ווערדע אויף עוויג אונטער איהנען רעוידירען. (ז) רוא, ערדענוואהן!
 מאַכע רעם הויזע ישראל'ס דען טעמפעל בעקאָנט, דאָמיט זיא זיך שאַמען איהרער זידען;
 דאָן

ר ש י

עמי כבוד הוא לומר כלפי מעלה מדבר כמו מתדבר כלומר בינו לבין כבודו מדבר והקול בא
 אלי: (ז) ובפגרי מלכיהם. שהיו בתיהם סזוכין לבית הקברות כמו שמלינו במלכים בשלשה
 ובעתליהו ופעמים שהיו קוברין אותם בגו ביתם כמו שהוא מפרש ואמר בתיהם ספס את ספי.
 מלאתי: (ח) ואכל. כמו ואכלם וכליתי: (ט) עתה. על כרחם ירחקו את זנותם שהבדלת,
 לי היקף גבול סכיב: (י) אתה בן אדם הגד את בית ישראל את הבית ויכלמו מעונותיהם
 בהראותי

ב א ו ר

(ז) בזנותם, שהיו זונים אחר אלהים אחרים ועושים פסיליהם בתיהם שהיה אלל בית ה'. ובפגרי
 מלכיהם, כמו שראינו במנשה ואמון שנקברו בגן ביתם נמותם. ובמוחם, שהיו עושים בתיהם, או
 פירושו שהיו עושין נמותם במקום פגרי מלכיהם (רד"ק). (ח) את ספי, כי בית המלך היה סמוך
 לבית הסס, והקיר ביניהם כמו שראינו בבנין שלמה (הג"ל). (י) ויכלמו, יכלמו מעונותיהם
 אשר

מֵעֲוֹנוֹתֵיהֶם וּמִדְדוּ אֶת־תְּכֵנִית׃
 (יא) וְאִם־נִכְלְמוּ מִכָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ
 צוּרַת הַבַּיִת וְתִכּוֹנְתּוֹ וּמוֹצְאָיו
 וּמוֹבְאָיו וְכָל־צוּרְתּוֹ וְאֵת כָּל־
 הַקֶּתִּיּוֹ וְכָל־צוּרְתּוֹ וְכָל־תּוֹרְתּוֹ
 הַזֶּה אֹתָם וְכָתַב לְעֵינֵיהֶם
 וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־צוּרְתּוֹ וְאֵת־
 כָּל־הַקֶּתִּיּוֹ וְעָשׂוּ אֹתָם׃ (יב) וְאֵת
 תּוֹרַת הַבַּיִת עַל־רֹאשׁ הָהָר כָּל־
 גְּבֻלוֹ סְבִיב וְסְבִיב קִדְשׁ קִדְשִׁים
 הִנֵּה־זֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת׃ (יג) וְאֵלֶּה
 מִדּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֲמוֹת אִמָּה
 אִמָּה וְטַפָּח וְחִיק הָאִמָּה וְאִמָּה־

דאן לאם זיא אויסמעססען דען
 גרונדרים. (יא) אונד ווען זיא
 זיך שאמען אללעס דעססען
 וואס דא געטהאן הארען, מא=
 כע איהנען בעקאנט, אונד
 צייכנע אויף פאר איהרען אוי=
 גען דיא אבבילרונג דעס טעם=
 פעלס, זיינע אנלאגע, זיינע
 אויס= אונד איינגענגע, זא וויא
 אללע זיינע פארמען אינד אל=
 לע זיינע פאררונגען, זיי=
 נע גאנצע אינטהיילונג אונד
 אללע פארשריפטען דאכויא,
 דאמיט זיא זיינע גאנצע אב=
 בילרונג אונד אללע זיינע פער=
 אדרונגען בעוואהרען, אונד
 זיא אין אויסאיכונג ברינגען.
 (יב) דיעס אויט דיא פארשריפט
 דעס טעמפעלס אויף דעם גי=
 פעל דעס בערגס: זיינען גאנ=
 צען אומפאנג רונד אומהער
 ניממט דאן אללערהיילנסטע

צורוחיו קרי. צורוחיו קרי. הורוחיו קרי דחב

איון; דיעס אויט דיא פארשריפט דעס טעמפעלס. (יג) אונד דיעס זינד דיא
 מאאס= בעשטיממונגען דעס אלטארס, נאך דעם אנגעגעבענען מאאסע (וואָ נעמליך
 דיא עללע איינע עללע אונד איינע האַנדברייטע מיסט): דער אינגערע רויס וואָר איינע
 על=

ר ש י

בהראותי למו חסדי שאיני מואסס בענוס. מלאתי: ומדדו את תכנית. ומדדו על ידיך שאתה
 מורה את חוכן חשבון הבנין: (יא) ואם נכלמו. שיתבנישו ויכבשו פניהם מכל אשר עשו אז הודע
 אותם את מה שאני עמיד לעשות להם: צורת הבית. וגבול הבנין היאך הוא מלפניו ועד
 אחוריו סדורים לארבע רוחות: ומכונתו. חשבון תאיו ולשכותיו: וכל צורתיו. כרובים ותמורים
 חילים וחילמים. מלאתי. וכל צורתיו בתרח לא פורש: וישמרו. ילמדו ענייני המדות מפיך
 שיעשו לעשותם לעמ קץ. מלאתי. ראוויה היתה ביאה שנייה של עזרא כנייה ראשונה של יהושע
 לבא בזרוע וננס כדרשינן עד יעבר ובנין זה מאז היה ראוי להם כשעלו מן הגולה וגאולת
 עולם אלא שגרס החטא שלא היתה משונתס הוגנת ע"מ שלא לחטוא וילאו ברשות כורס ובנו
 לעמקן. וי"א כבבל כשלו בכנריות: (יג) ואלה מדות המזבח. שמפרש למטה י"ד אורך בי"ד
 רחב: באמות אמה וטופח. באמה בת ו' שהוא אמה וטופח באמה בת ה': וסיק האמה.

ב א ו ר

אשר עשו בהראותם רב הטוב אשר לפון להם אס יחזרו בתשובה, ומתוך זה יחדלו מהרע למען
 חזוא במהרה העת הרלון; ובדרך הזה נובל לפרש הטעם, למה זוכו ה' להגיד לבני עמו
 כל ענין הבנין הזה וכל פרטיו, כי אין דבר גדול בעיני ישראל בהנית המקדש, הוא היה מממד
 עיניהם ומספירת עוזם, ומתוך אשר הגיד להם כי יבנה עוד, והראה להם את תכניתו בכל
 פרטיו, הזהירם לשכ מדרכם הרעה אשר היתה להם בעיכרם, וידוע יותר יחד אש בספריו
 אל כל פרטיה יותר יאומן. (יג) וחיק, מוכו. גב, סולו, וכן יקרא גם בשפת אשכנזית על

עללע, דיא ברייטע איינע על.
 לע; דער ראנד אם וויסע הע-
 רום בעטרוג איינע שפאנגע,
 אונד דיעזעס וואר דער אייסע-
 רע אומפאנג דעם אלטארים.
 (יד) פאן דעם אינגערן רוים
 דעם פויסבאדענס ביז צום אונ-
 טערן צום גאטטעסדיענסט
 בעשטימטען האף ווארען
 צווייא עללען, אונד דיא בריי-
 טע וואר איינע עללע;
 אונד פאן דעם קליינען צום
 גאטטעסדיענסט בעשטימט-
 טען האף ביז צום גראסען צום
 גאטטעסדיענסט בעשטימט-
 טען האף ווארען פיער עללען,
 אונד איינע עללע ברייט.

רחב וגבולה אל-שפתה סביב
 זרת האחד וזה גב המזבח:
 (יד) ומחיק הארץ עד-העזרה
 התחתונה שתים אמות ורחב
 אמה אחת ומעזרה הקטנה
 עד-העזרה הגדולה ארבע אמות
 ורחב האמה: (טו) וההראל
 ארבע אמות ומ-הארז
 ולמעלה הקרנות ארבע:
 (טז) והארזים שתים עשרה

ומהאריאל קרי. והאריאל קרי. ארך
 (טו) דער הראל (בענעכנונג דעם פליטערס) האטטע פיער עללען (העהע), דער אריאל (חזק בעי-
 כעננוג דעם פליטערס) גינג נאך אבען אין פיער עקקען אויס. (טז) דער אריאל וואר צוועלף
 על.

ר ש י

אבל היסוד שלו נמדד באמה אל חול שהיא בת ה': מיק לשון חיקוי קביעות והוא היסוד האמה
 אחת חול ולא אמה ועופת שהיה אמה בת ו' וכן שנינו במנחות שהיסוד והסוכב והקרנות
 נמדדין באמה בת ה'. וחיק האמה זה היסוד. ואמה רחב זה הסוכב. וגבולה אל שפתה סביב
 זרת האחד וזה גב המזבח. ומחיק הארץ עד-העזרה התחתונה זרת האחת וזה גב המזבח. ובאמה זו הי' נמדד
 אל שפתה. הקרנות בין לרחמן בין לנובך באמה בת ה': וזה גב המזבח. ובאמה זו הי' נמדד
 גב מזבח הזהב אמה ארבע ואמה רחבו רבוע כך מפורש בעירובין ובמנחות מפורש יותר לפי
 החשבון חיק האמה בנייה עלה אמה ואמה רחב. בנוסח כניסת הסוכב אמה בת ה' אבל עליותו
 שנינו עלה ה' ובגמ' אמה אינו באמה בת ה': (יד) ומחיק הארץ. מן היסוד מקרקע הארץ:
 עד העזרה התחתונה. עד גב מלבן הראשון: שתיים אמות. ולא היה בן בניית עולמים שש
 שנינו מביא מלבן של ל"ב על ל"ב וגובהו אמה וכתן גובהו ב': ורחב אמה אחת. כשהגיש
 מלבן השני עליו היה מלבן השני ל' על ל' נמצא בנייה לו סביב סביב רחב אמה והוא היסוד
 הרי עלה ב' ובגמ' אמה והוא היסוד. י"ת עזרה מסמאל לשון רלפה שהיה מסאל אח המלבן
 חלוקי אבנים מופת וסיד וקוניא ומאמה וסופך ומחליקו למעלה והרי הוא כמין רלפה: ומהעזרה
 הקטנה עד העזרה הגדולה ארבע אמות. סגג מלבן התחתון עד גב מלבן שעליו ד' אמות גבוה:
 ורחב האמה. היא כניסת הסוכב עלה ד' ובגמ' אמה זהו סוכב והתחתון קירא קענה לפי שאין
 גובהו אלא שתיים והעליון גובהו ארבע: (טו) וההראל. הוא גובהו גב המזבח מן הסוכב ולמעלה
 ובניית עולמים לא היה אלא ג'. וי"ת אף הוא ומדבנא ארבע אמות: (טז) והאריאל שתיים

ב א ו ר

לד השאלה תוך דבר מה שחאס וחווו דיקקען. (יד) ומהעזרה, שם חואר נקבה למזבזבית
 המקדש, ששם נאספים העם להתפלל, וכל מליצות השם הזה מימי יחזקאל וזילך, כי הוא
 ארמית; רמוס חלרי תרגום עזרתי (כן זאב נא"ה שרש עזר), וקרוב לזה תרגמו גם השנעיים.
 (טו) ההראל, הוא המזבח ע"פ גובהו, וכן תרגם יונתן מדבנא. (טז) והאריאל, גם זה
 כנוי למזבח, הוי אריאל (יזעי' כ"ט א') ת"י מדבנא.

אַרְבַּע בִּשְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה רַחֵב רְבֹועַ
 אֶל אַרְבַּעַת רְבָעִיו: (י) וְהָעוֹרָה
 אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אַרְבַּע בְּאַרְבַּע
 עֶשְׂרֵה רַחֵב אֶל אַרְבַּעַת רְבָעֶיהָ
 וְהַגְּבוּל סָבִיב אוֹתָהּ חֲצֵי הָאֲמָה
 וְהַחִיק לָהּ אֲמָה סָבִיב וּמַעֲלֶתְהוּ
 פְּנֹת קָדִים: (י) וַיֹּאמֶר אֵלַי
 בְּנֵי־אָדָם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
 אֱלֹהֵי חֻקֹת הַמּוֹזֵחַ בַּיּוֹם הָעֲשׂוֹתוֹ
 לְהַעֲלוֹת עֲלָיו עוֹלָה וְלִזְרֹק עָלָיו
 דָּם: (י) וְנָתַתָּה אֶל־הַכְּהֻנִים
 הַקְּרִבִים אֲשֶׁר הֵם מִזְרַע צְדוֹק
 הַקְּרִבִים אֵלַי נָאִם אֲדֹנָי יְהוִה
 לְשִׁרְתָּנִי פֶר בֶּן־בֶּקֶר לְחֶטְאֵת:
 (כ) וְלִקְחֶתָּ מִדָּמֹו וְנָתַתָּה עַל־
 אַרְבַּע קַרְנוֹתָיו וְאֶל־אַרְבַּע פְּנֹת

תרגום אשכנזי קכט
 עללען לאנג אונד צוועלף על.
 לען ברייט ז ער בילדעטע אל.
 זא איין פיערעק נאך אללען זיי.
 מען היין. (י) דער צום גאט.
 מעסדיענסטע בעשטימטע
 האף האטטע פיערצעהן על.
 לען לאנגע אונד פיערצעהן
 עללען ברייטע נאך אללען
 פיער וויטען היין דער בעגרענע.
 צענדע רויס, דער אום אונד
 אום וואר, האטטע איינע האל.
 בע עללע, אונד דער אינגע.
 דע רויס רונד אומהער בע.
 טרוג איינע עללע, אונד דער
 אויפגאנג וואר געגען מארגען.
 (י) פערנער שפראך ער צו
 מיר: ערדענוואהן! זא שפריכט
 דער הערר, דער עוויגע: דאז
 זינד דיא פערארדנונגען אין
 בעטרעף דעם אלטארס, ווען
 ער איינסט ערריכטעט ווירד,
 אום גאנצאפפער דארויף צו
 ברינגען, אונד בלוט דארויף
 צו שפרענגען. (יט) גיב דאן,
 שפריכט דער הערר, דער
 עוויגע, דען פריעסטערן, דען
 העורה
 לעוויטען, פאן דעם זאמען צדוק'ס נעמליך, דיא זיך מיר נעהערן אום מיינען דיענסט
 צו פערזעהען, איינען יונגען שטיער צום זינדאפפער. (כ) דאן נימסט דוא פאן זיינעם בלוט-
 טע, אונד גיבסט דאסאן אויף זיינע פיער עקקען, אונד אויף דיא פיער ווינקעל דעם צום
 גאט-

ר ש י

עשרה אורך. מקום המערכה היה כ"ד על כ"ד וזו י"ב זי"ב: אל ארבעת רבעיו. שמאלעיותו
 הוא מודד י"ב לכל רוח הרי כ"ד על כ"ד כך מסורס בזבחים וכן שנינו במס' מלות המזבח היה
 ל"ב על ל"ב עלה אמה וכנס אמה זה היסוד נמלא ל' על ל' עלה חמש וכנס אמה זהו
 הסובב נמלא כ"ח על כ"ח מקום הקרנות אמה מזה ואמה מזה נמלא כ"ו על כ"ו מקום הלוך
 רגלי הכהנים אמה מזה ואמה מזה נמלא כ"ד על כ"ד מקום המערכה: (י) והעזרה
 ארבע עשרה אורך. גג המזבח עם מקיס הקרנות ועם מקיס רגלי הכהנים כ"ח על כ"ח וי"ד
 האמורים כאן מאמלעיותו מודד כמו שמסורס על ארבעת רבעיה: והגבול סביב אותה. י"ת
 וגדנפא ורבותינו פירשוהו על הקרנות: חלי האמה. לאמלעיותו מודד נמלא אמה על אמה:
 והמיק לה אמה. זו כניסת היסוד: ומעלותיהו פנות קדים. וכנס שעולים בו היה בדרוס
 כדי שיהא העולה בו פונה למזרח אבל הפינות היה דרך ימין וכאמרה נותן הנכנס בדרוס העולה
 בו ופונה דרך ימין פונה למזרח: (יט) הכהנים הלויים. אשר משנט לוי: מזרע צדוק. לפי
 שהיה כ"ג ששימש ראשון במקדש בימי שלמה נקראו על שמו: (כ) על ארבע קרנותיו. של מזבח:

והעזרה ואל הגבול סביב וחסאת
 אותו וכפרתהו: (כא) ולקחת את
 הפר החטאת ושרפו במפקד
 הבית מחוץ למקדש: (כב) וביום
 השני תקריב שעיר עזים תמים
 לחטאת וחסאו את המזבח
 כאשר חטאו בפר: (כג) בכלותה
 מחטא תקריב פר בין בקר תמים
 ואיל מן היצאן תמים:
 (כד) והקרבתם לפני יהוה
 והשליכו הכהנים עליהם מלח
 והעלו אותם עלה ליהוה:
 (כה) שבעת ימים תעשה שעיר
 חטאת ליום ופר בין בקר ואיל
 מן היצאן תמימים יעשו:
 (כו) שבעת ימים וכפרו את
 המזבח וטהרו אתו ומלאו ידו:
 (כז) ויכלו את הימים והיה ביום

נאטטעסדיענסט בעשטימם
 טען האפעס, אויף דען בע
 צרענענדען רוים רונד אומ
 הער רייניגסט אינד ענטוונדי
 געסט רוא איהו (כא) דאן נימסט
 דוא דען שטיער צום זינד
 אפעער, אינד פערברענגעסט
 איהו אויף דעם מפקד דעם
 טעמפעלס אויסערהאלב דעם
 הייליגטהומס. (כב) אס צוויי
 טען טאגע כרינגסט דוא איה
 נען ציעגענבאק אהנע פעהל
 אלס זינדאפעער, ענטוונדי
 געסט דען אלטאר, זא וויא
 מאן איהו מיט דעם שטיערע
 ענטוונדיגט האט. (כג) ווען
 דוא נון מיט דעם ענטוונדיגען
 צוענדע כזט, כרינגסט דוא
 דאר איין יונגעס רינד אהנע
 פעהל אונד איינען שאעבאק
 אהנע פעהל. (כד) ריעוע כרינ
 געט איהר פאר דען עוויגען
 הין, דיא פריעסטער בעשטרוי
 ען זיא מיט זאלץ, אינד כרינ
 גען זיא אלס נאנצאפעער דעם
 עוויגען צו עהרען. (כה) זיעבען
 טאגע פערפאהרסט דוא זא,
 איין ציעגענבאק (זייט בע
 טטיגסט) צום זינדענאפעער

יכפרו קרי. ידיו קרי. השמיני
 טעגליך, אויך איין יונגעס רינד אונד איין שאעבאק; נור ווען זיא אהנע פעהל זינד
 דירפען זיא געאפערט ווערדען. (כו) זיעבען טאגע זאללען זיא דען אלטאר ענטוונדי
 גען, איהו רייניגען אונד איינוויהען. (כז) ווען נון ריעוע טאגע פערפלאססען זינד, דאן זאל
 לען

ר ש י

פנות העזרה. גג המזבח: וכפרתהו. תקנת אוחו מדרך חול שבו להכניסו בקדושה להיומו
 ראוי לכפר עליו מזה ולהלך: (כא) במפקד הבית. ת"י באתר דחוי לביתא כלומר במקום קדוש
 ולשון במפקד הבית מקום שהבית כלה כמו (כמדבר ל"א) ולא נפקד ממנו איש והוא פר המלואים
 כדרך שגשו במשכן ונדרף אותו פר ולא נאכל וכן דרשו רבותינו במנחות מלואים הקריבו בימי
 עזרא כדרך שהקריבו בימי משה: (כב) תקריב שעיר עזים. זה לא היה במשכן ומלואים של
 צעמיד לכל כך הם על פי הדבור: (כג) מחטא. מלטהר: (כה) תמימים יעשו. (לעולה):

ב א ו ר

(א) במפקד הבית, י"ח באתר דחוי לביתא. והשביעם תרגמו כאלו נכתב במקום מובדל מהבית.
 נשיא

השמיני והלאה יעשו הכהנים
על המזבה את עולותיכם
ואת שלמיכם ורצאתי אתכם
נאם אדני יהוה:

מד (א) וישב אתי הרך שער
המקדש החיצון הפנה
קדמים והוא סגור: (ב) ויאמר אלי
יהוה השער הזה סגור יהיה לא
יפתח ואיש לא יבא בו כי יהוה
אלהי ישראל בא בו והיה סגור:
(ג) את הנשיא נשיא הוא ישב
בו לאכול לחם לפני יהוה מדרך
אולם השער יבוא ומדרכו יצא:
יתרו.

תרגום אשכנזי קל
לעזריא פרועסטער פאם אב-
טען טאנע אן אונד ווייטער,
אויף דעם אלטערע אייערע
גאנץ אונד פריידענאפפער
בערייטען; דאן ווערדע איך
איך וואהלגעפעלליג אויפ-
נעהמען, שפרייט דער הערר
דער עוויגע.

מד (א) זאדאן פיהרטע ער
מיד אויף דיא זיי
טע דעם אייסערן טעמפעל-
טהארעם, דאזגעגען מארגען
לאג; דיעזעס וואר פערשלאס-
טען. (ב) דא שפראך דער עווי-
גע צו מיר: דיעזעס טהאר
זאלל געשעררט בלייבען
אונד ניכט געאפנעט ווער-
דען, ניעמאנד זאלל דורך
דאסועלבע געהען; דען דער
עוויגע גאטט ישראלים ציע-
העט דורך דאסועלבע, אדא-
רום זאלל עס פערשלאססען
ויביאני

(ג) בלאס דער פירשט, ווייל ער פירשט אויט, קאן זיך דארין אויפהאלטען,
אום איין אפערמאהל פאר דעם עוויגען צו האלטען, אויף דעם וועגע דורך דיא האללע
דעם טהארעם געהט ער היינין, אונד אויף דיעזעס וועגע געהט ער ווערדער הינוים. (ד) נאכ-

ר ש י

(כו) ורלאתי. לשון רלון:

מד (ב) סגור יהיה. רבותינו העמידו המקרא הזה בפסוק הדומי שהיה לשער ההיכל
פסוק פסח קטן כך שנינו במסכת מדות ב' פסוקין היו לו לשער הגדול א' בדרום
וא' בצפון שדרום לא נכנס בו אדם מעולם עליו מפורש ע"י יחזקאל השער הזה יהיה סגור:
בא בו. לעתיד לבא: (ג) את הנשיא נשיא הוא וגו'. את הנשיא אני נותן רשות נשיא הוא
וזשבו ואין דרכו לישב ולאכול עם שאר הכהנים בלשכות: הוא יבא בו לאכול לחם. בתוך
חללו: מדרך אולם השער יבא. כשהוא נכנס לתוך העזרה וכו' בדרך ישוב כשישבו יבא באותו
לאכול בו דרך אולם השער העזרה שנמזרח יכנס לתוך העזרה וכו' בדרך ישוב כשישבו יבא באותו
הדרך שוכנס ולפי שהוא אומר למטה בענין (לקמן מ"ו) וכנא עם הארץ לפני ה' במועדים
כנא דרך וגו' שזה לעשות העזרה קפנדריא לפי שאותה בואה לראיית פנים ולכך להראות
יפה הולך לומר כאן בניאות של כל ימות השנה שלא יעשה קפנדריא לפי שאין בואה זו לראיית
פנים כמו של רגלים וכן העיד עוד למטה בענין פעמים רבות. מלאתי. את הנשיא כ"ג נשיא
הוא ומחשיבותו יבא ראוי לאכול בשר ולחם קדשים באותו שער שפותחין לו בשעת אכילתו:
מדרך אולם השער יבוא. דרך אולם שער מזרחי יכנס לעזרה ויבא עד אותו פסוק לאכול בו
לחמו: ומדרכו יבא. שאין זה ראוי לקפנדריא כשאר שערים וכל היום שלא בשעת אכילת הנשיא

ב א ו ר

מד (ג) נשיא הוא, לפי שנישוא הוא יש לו יתרון. ומדרכו, באותו דרך שוכנס